

לא מן הנמנע כי בקרוב תורעש ישראל על-ידי ידיעות כי נתגלה נפט במזל ו. דינים וחשבונות סודיים ביותר, שתוכנם טרם פורסם, ימסרו פרטים מפתיעים על ההתפתחויות האחרונות שם.

צפה לחיסול מהיר של סיכפוך העלת-סואץ ולהתחזקות הצבאית של מצרים כתוצאה מסיוע אמריקאי. זהו חלק מתוכנית אמריקאית הלוקחת בחשבון כי קו ההגנה הראשון, פאקיסטאן-עיראק-תורכיה, יתמוטט, וכל המרחב, כולל ישראל, יפול לידי הרוסים. כוונת האמריקאים: להקים קו הגנה שני שישתרע מפורס-סעיד, לאורך ים-סוף, עד האוקיאנוס ההודי, יימשך משם לצ'יילון.

הצעד הראשון יהיה מטעו של סלאח סאלם לארצות-הברית בחודש הבא.

צפה לסחבת אינסופית בדיוני מועצת-הבטחון בעניין סיכפוך ישראל-ירדן. ירדן טובה לקבל מראש את מסקנות הדיון, דבר הנדרש לפי מגילת-אום ממדינה שאנה חברה. מעצמת המערב לא ירצו ליצור תקדים שיאפשר לטין העממית, שגם היא אינה חברה, להגיש תלונות מבלי לקבל את המסקנות, יחששו מאידך לכפות על ירדן, דבר שיעורר את התנגדות הערבים.

היכון למאבק רציני נגד חוק-העיתונות הצבאיים שיונח בקרוב על שולחן הכנסת. בעוד שהממשלה התליטה לחוק בכלל את כל מעשי הגבורה של מלחמת-העצמאות לתת אותות-הצטיינות רק למעשים שיעשו אחרי חקיקת החוק, עומדת לקום חזית רחבה של לוחמי תש"ח, שיראו בכך פגם מוסרי חמור, יגייסו את דעת-הקהל וחברי-הכנסת למלחמת-מחץ.

4000 טונות נוספות של חיטה ושעורה יצטברו באסמים היש-ראליים השנה, אם יצלח, מבצע יות" של העסקת כמה אלפים מובטלים בליקוט השיבולים אחרי הקומביינים, שאורגן על-ידי הסוכנות היהודית לפי דוגמת ברית-המועצות, בה מלקטים רבבות תלמידים וחברי אירגוני-נוער את השיבולים שהושארו על-ידי הסוכנות החקלאיות.

בקרוב תוכלו לזכות שבועיים באחד מבתי-המרגוע בא-רץ, ולשם תמורת הבילוי בתשלומים חודשיים קטנים, אם יסתיים בהצלחה המשא ומתן בין אירגון בעלי בתי-ההארחה וחברות-האשראי. המשא ומתן נפתח לאחר שבבעלי-בתי-המרגוע הגיעו למסקנה כי לא יצליחו להגדיל את מחזור האורחים אם לא ילכו בעקבות הסוחרים, המוכרים כיום רבות מסחורותיהם בתשלומים לשיעורים.

החזירו את המנוולים לשלטון? — ייתכן שזאת תהיה אחת הסיסמות בהן תשתמש המפלגה הדמוקרטית במסעי-הבחירות הקרובים, אם תמליט לטעון על חוש-ההומור של הבודה, במסע הבחירות שבוביל את איינהואר לכס-השלטון, תיארה המפלגה הרפובליקאית את יריבתה כחסרת-שכל וכושרת-מעש, דבר שהביא לכשלונות מרובים של מדיניות החוץ האמריקאית. המפלגה הדמוקרטית מעוניינת להבליט, לאור כשלונותיה האחרונות של דאלס, עד כמה הייתה ביקורת זאת חסרת-בסיס. הנשיא הקודם, הארי טרומאן, הודיע כי אינו מתנגד לשימוש בסיסמה המסוכנת.

בקרוב ייעשה נסיון רציני לשכור את השיא העולמי של השיגור האחרונה האנגלי רוג'ר באניסטר בריצה לזרזק של מיל אחד. המנסה יהיה הרץ הצ'כי אמיל זאטופק, שזכה בשלוש מדאליות זהב באולימפיאדת 1952, העוסק עתה באימוני ריצה מוגברים. נוסף על הקנאה המקצועית מדורגן זאטופק גם על-ידי שלטונות אוצו, השואפים להוציא את שיא הריצה מרגלי המערב.

המתן לגג תכיעות פיצויים נגד המועצה המשפטית היש-ראלית, שיוגשו על-ידי עורכי-דין שרשינותיהם בוטלו, לאחר שפסק בית-הדין הגבוה לצדק כי אין כל חזקיות בפעולתו של יושב-ראש-המועצה, חיים כהן, שחילק את המועצה המשפטית לשני גופים: גוף שטיפל בעבירות של עורכי-דין על המוסר המקצועי, יכול לבטל את רשינותיהם זמנית או לחלוטין, וגוף שטיפל בכל העניינים האחרים. בית-הדין הגבוה לצדק פסק כי רק איסוף המליאה של המועצה מוסמכת לבטל רשינות של עורכי-דין.

להקמת תנועת נוער ממלכתית יקרא דוד בן-גוריון, כאשר יופיע בקרוב בכינוס הכירות הגבוהות של בתי-הספר התיכוניים ביער חולדה. בי. גיי, מקוה ששמך ימשוך נוער לתנועה החדשה — ולו גם על חשבון תנועת הנוער של מפא"י, התנועה המאוחדת.

לעומת זאת מקוה תנועת הצופים להיבנות מן התוכנית, מאחר שהיא רואה את עצמה באופן טבעי כגורעין התנועה הממלכתית. ואז לכך כבר הושמע השבוע בדברן הפתיחה לגימבורי בו נכח הרמטכ"ל.

חברת-התעופה הלאומית, אל על, תישאר לאומית רק למחצה, אם יקבל משרד התחבורה את הצעתם של כמה בעלי הון, שהודיעו על נכונותם לגייס את הכספים הדרושים לשיפור ציודה של אל על, אותם מנסה שר התחבורה, יוסף ספיר, להשיג באמריקה. בעלי-ההון הציגו שני תנאים: שותפות באחוזים מתאימים והרחבת קו-המשאות של אל על — דבר הדורש להם, כנראה, לשם מילוי האינטרסים המסחריים האחרים שלהם.

לא מן הנמנע כי מפלגה חדשה של ערות המזרח תשתתף בבחירות הבאות לכנסת, לאזור שאורחים בקונגרס הספרדי העולמי הש"פיעו על כמה מנהיגים ספרדיים, בתוכם גם מאנשי מפא"י, לדון על הקמת תנועה של עדות-המזרח, שתהיה בלתי פוליטית, תראה כתפקידה את ייצוג עדותיהם והגנה על האינטרסים שלהם. אם יצליח הגוף החדש ללכד סביבו אישים רבים, יהיו לו כל הסיכויים להפוך לגורם פוליטי בעל משקל.

השוק הישראלי יוצף בסחורות אמריקאיות, אם תתחיל היהדות העשירה של קונגו הבלגית להשתתף במבצעים הכלכליים של יהדות דרום-אפריקה בישראל. בקרוב תגיע לארץ מוקנו ממשלת מסחרית רשמית, מורכבת משלושה יהודים שהונס נאמח בעשרות מיליוני דולארים, תדון על ניתוח פעילות מסחרית בקנה-מידה גדול לטובתם הם ולטובת ישראל.

העם

תורת האומה

השבוע, כמו בשבועות האחרונים מאז תקירת מעלה-העקבים, געש בכל בית, בכל בית-קפה ובלבו של כמעט כל אורח ישראל היוכח: בעד או נגד הסיכוב השני? אולם אותה שעה עצמה היו אורחים לא-מעטים עסוקים בוויכוח גושן יותר, שמ-קורו עוד בסיכוב הראשון.

הויכוח התלקח בכל חריפותו ערב יום העצמאות, כאשר נמסרו בטכסים חגיגיים למאות נכי מלחמת-העצמאות אותות-הנכים, סמל כסוף של צה"ל עם פרח ארזים. במקום לקדם את הוזהר בברכה, ראו הנכים בכך מעשה של עוול ומגיע ככבוד.

הפסח לא פעל. אחד מאלה היה משה רשקס, היושב-ראש הצעיר (26) של ארגון נכי מלחמת-השחרור, שישב ביום העצמאות ליד בן-גוריון על במת הכבוד. שש שנים ויומיים לפני כן פיקד רשקס על מחלקה באחד ממשלטי ער-הגיא. ניכה לשכנע את פקודיו כי הסטן הוא נשק שי-מושי בהתקרב גל-הסתערות ערבי התרום, ניסה לירות פעמיים, לשוא. בסטן, תיקן את הכלי תחת אש, התרום בשלישית כדי לירות. באותו רגע נפגע ביד ובחזה ממרחק של שני מטרים, על ידי לוחם ערבי, שאז פניו הוא זוכר היטב עד היום.

רשקס זכאי לאות, אך לא ענד אותו. כי סמל זה, שהוענק רק לנכים בעלי 35 אחוזי נכות ומעלה (לפחות אבדן של עין או כף רגל) נראה לו כעלבון צורב כלפי אלפי הסצועים האחרים, שלמולם יצאו מן המערכה שלמים יותר.

לב הארגון. הויכוח החל עוד לפני ארבע שנים, כשפנה הארגון לדוד בן-גוריון, הציע לו להעניק לפצועים שני סמלי לים שונים: סמל רפואי לנכים חמורים, שיעזור להם להיכנס לאוטובוס מבלי לעמוד בתור ומבלי להכריז בקולי קולות על נכותם, ואות כבוד לכל הפצועים, בדומה ללב-הארגון האמריקאי.

את האות הרפואי הסכים הארגון להעניק לכל נכה, אפילו לקרבן אורחי של תאונת דרכים או תאונת-עבודה. אך הוא עמד על כך שאות-הכבוד יינתן רק לחיילים, וכי יינתן לכל חייל, בלי יוצא מן הכלל, שנפצע בקרב ממש. דוד בן-גוריון הסכים להצעה זו.

מאז קיבלו הנכים פסקים מיוחדים, הש"תמשו בהם בתורים לאוטובוס ולקולנוע, מצאו שהם מספקים בהחלט למטרה זו. הם ויתרו על הסמל הרפואי, אך התעקשו שבועתיים על מתן אות הכבוד.

לא פילנתרופיה? החלטתו הפתואית של שר הבטחון להעניק דוקא עתה את הסמל הרפואי, ולהוריד מסדר היום את לב-הארגון הישראלי, הייתה סתירת-לחי מצל-צלת לרשימה מוזקת זו. איננו רוצים שיהיחסו אלינו כאל מקרים סוציאליים! איננו זקוקים לפילנתרופיה! רתח אחד מנציגי הנכים, אם הממשלה רוצה להשתמש בהכרת-התודה המגיעה לאלפים שהקריבו את דמם, אל תזרוק לנו פרורים של צדקה!

היה נדימה, השבוע, כי לממשלת-ישראל עוד יש הרבה מה ללמוד מממשלות חתי-קות יותר, שהתנסו בסיכובים רבים. תקוות הנכים: התערבותו האישית של דוד בן-גוריון.

המשק

ידעה צנועה

בשבוע שעבר הופיעה ידיעה קצרה וצ"נועה בעתונות, לצידן של הסקירות האר"י-הנקרא כך בשל צורתו — לב אדמתי התלוי בפס אדום, ועליו תמונתו של ג'ורג' וושינגטון והכתובת, בעד הצטיינות צבאית.

האות, ששמו הרשמי, סמל ההצטיינות ה"צבאית" נוצר בל"די וושינגטון באוגוסט 1782, נשכח אחרי גמר המהפכה והוחזר לשימוש בשנת 1932. הוא ניתן לכל חייל, ימאי ואוויראי, שנפצע כתוצאה מפעולת אויב פצעים, הנזקקים לטיפול של קצין רפואי. אולם אין הוא ניתן לאדם שקפא, למשל, בקור בחפירות, או שחלה במשלס. עם כל פציעה נוספת מוענק לחייל פס אדום נוסף.

כות על לבטיה הכלכליים של המדינה. האזרחים הפשוטים רפרפו עליה, עברו ליד-עות מרתקות יותר, אולם אילי הבורסה קיבלו אותה בהתעניינות ובהפתעה.

הידיעה, שפורסמה על ידי מחלקת ההוצאה שליד הבנק הלאומי היתה משמחת: במח-לקת ההוצאה הצטברה יתרת מטבע זר בסך 43 מיליון ל"י. במלים אחרות: למח-זור הכספים הישראלי, המסתכם כיום ב-152 מיליון ל"י, יש כיסוי של 28 אחוזים במטבע זר — כיסוי שרק מדינות מועטות באירופה הצליחו להגיע אליו.

ההישג הביא חג לחצרו של משרד האוצר. הפקידים זכרו את הימים בהם התלבט האוצר בסילוק חובות קצרי-מועד בני ארבע ספ"רות, את השאלות הטלמוניטיות שהופנו מדי יום ביומו למשרד-המכס בחיפה: כמה דולארים הביאו התיירים? הם היו בטוחים כי ימים אלה לא ישובו עוד.

תוספת נדיבה

כאשר נותנים הבריות, מוסיף אלוהים משלו. הבריות נתנו ביד רחבה. העסקים ש"השתתפו בחורף השנה בחזקת-המיליונרים,

לב ארגון אמריקאי בלי פילנתרופיה

במלון המלך דוד, ירושלים, חזרו לאמריקה, לחצו על הקהילות השונות לאסוף כספים, שיקלו על האוצר הישראלי את פרעון הח"בנות קצרי-המועד (ראה לעיל), הצליחו ל"הפליא.

אולם יחד עם השטרות הירוקים שזרמו מארצו של הדוד סם, קיבל האוצר הישראלי מעין תוספת אלוהית — רוחים שבאו מ"מקורות בלתי צפויים:

● הקיפאון שהשמיד את יבול ההדרים של ספרד, השליט את תפוזי ישראל על השוק האירופי. התפוזים נמכרו במחירים מרקייעי-שחקים, הכניסו השנה לאוצר 12 מיליון ל"י, שהם כ-33 מיליון דולר.

● ההוצאות על קניית דלק היו מועטות ביותר: מרבית הדלק נקנתה בגרמניה ה"מערבית על חשבון השילומים. השאר הובא במחיר זול, או תמורת הדמים, מברית-המועצות.

● כמויות גדולות של מוונות נקנו אף הן בגרמניה, על חשבון השילומים.

האוצר הישראלי נשם, זו הפעם הרא"שונה, לרווחה, ברך את אלוהים. לא זכרם אותו רק אנשי הבורסה השחורה: זרימת המטבע הזר הוריד את ערך הדולר השחור מטה מטה.

ירושלים

מסים ואפליגות

ארבעה חודשים חלפו מאז השאלה מה-לקת הכספים של משרד-הפנים את פקידה, יעקב שריכום, לעיריית-ירושלים, לשם (המשך בעמוד 8)

מי שהיה רבם של עזורי אצל וקח"י במניה ואריתריאה.